

OGŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny

Nr 292

Częstochowa, piątek 13 grudnia 1946 roku

Rok II

Ambasadorowie wyjadą

(k) Od lat demokracja polska prowadzi zdecydowaną walkę przeciwko rządowi generała Franco. Od chwili, gdy faszystowski generał stał się narzędziem w rękach Hitlera i Mussoliniego i przy pomocy obcych najemników rozpoczął walkę z prawowitym rządem ludowym w Hiszpanii, obóz demokracji polskiej nie pozostał na uboczu, lecz przeciwnie stał się jednym z trzonów brygad międzynarodowych, by konsekwentnie, wbrew wszelkim jeżącym się trudnościom trwać u boku narodu hiszpańskiego, przeciwko któremu zwała się cała siła zła. A zważyć musimy, że Polacy udzielali pomocy Hiszpanom w czasach najciemniejszej nocy, która zaczynała już wtedy ogarniać świat. Na tragedię ludu hiszpańskiego przymykały oczy rządy wielu państw europejskich, nie wyłączając nawet Francji, gdzie wówczas pierwsze skrzypce grał przywódca socjalistów Leon Blum, jeden z apostołów zasady nieinterwencji.

Contra spem spero. Zdawało się, że już wszelka nadzieja przepadła, a jednak obóz postępu w narodzie polskim nadziei nie stracił.

Sprawa Hiszpanii na pewien czas ucichła. Przyszła wojna i Franco widząc, że jednak zwycięstwo należeć będzie do aliantów starał się takim, czy innym zachowaniem pozyskać ich zaufanie. Wiedział, że mu się to może kiedyś opłacić.

Lecz po zakończeniu wojny ludność zaprzęgnęła wstąpić na nowe drogi. Zaprzęgnęła zerwać raz na zawsze z metodami ucisku i prześladowań, z metodami faszystowskimi. Utworzono Organizację Narodów Zjednoczonych.

I tu na tym forum, grupującym 51 narodów ci sami demokraci polscy, którzy w 1936 roku stali w pierwszym szeregu walki zbrojnej o demokrację w Hiszpanii postanowili kontynuować rozpoczęte dzieło i na arenie międzynarodowej doprowadzić do ostatecznego końca te postulaty, o które rozpoczęli bój pod Terulem, w Madrycie i w Barcelonie.

Przedstawiciel Polski postawił jako pierwszy wniosek o zerwanie stosunków z rządem generała Franco. Nielatwe były koleje tego wniosku. Nie od razu świat kapitalistyczny zainteresowany w utrzymaniu swojej pozycji w w przemyśle hiszpańskim zdecydował się na pewne ustępstwa. Wielka Brytania konsekwentnie trwała przy swoim oszczędzaniu obecnego rządu madryckiego. Jednakże słuszność postulatów polskich potrafiła przekonać do przekonania coraz większej ilości delegatów, tak, że w rezultacie Stany Zjednoczone przedstawiły rezolucję, która w formie platonicznej wskazuje, że rząd generała Franco nie może być traktowany jako reprezentacja narodu hiszpańskiego.

Rezolucja Stanów Zjednoczonych zmodyfikowana przez poprawkę Meksyku, Wenezueli, Gwatemali, Kanady i Chile została ostatecznie uchwalona w następującej formie:

„Ponieważ Narody Zjednoczone w San Francisco, Poczdamie, Londynie i ostatnio w Lake Success odmówiły zbiorowo utrzymania stosunków z reżimem generała Franco, Zgromadzenie Narodów Zjednoczonych zaleca członkom ONZ przyłączyć się indywidualnie do stanowiska i zaprzestać utrzymywania stosunków dyplomatycznych z obecnym rządem hiszpańskim. Wniosek zaleca poza

Dyskusja nad sprawą rozbrojenia

NOWY JORK (PAP) — Nocne posiedzenie Generalnego Zgromadzenia Narodów Zjednoczonych poświęcone było dyskusji nad sprawozdaniem komisji politycznej, zawierającym projekt przedstawienia przez Narody Zjednoczone stanu liczebności wojsk stacjonujących na terytoriach innych państw, wchodzących w skład ONZ, na terenach państw dawniej nieprzyjacielskich i wreszcie w krajach macierzystych oraz danych dotyczących baz lotniczych i morskich poza granicami poszczególnych państw.

Do projektu przyjętego przez komisję polityczną zgłoszono dwie poprawki. Jedną zgłoszoną przez przedstawiciela Wielkiej Brytanii, uprzednio odrzuconą przez większość komisji, zmierzano do powołania specjalnego organu weryfikacyjnego. Drugą poprawkę zgłosił delegat Związku Radzieckiego wiceminister Wyszyński, który zaproponował uzależnienie wniosku w tym kierunku, by danymi przedstawionymi przez poszczególne państwa objęty był nie tylko stan liczebny wojsk, ale również stan zbrojeń.

W gorącej dyskusji, która rozwinęła się na temat tych dwóch poprawek, zabrali głos Connely, Shaweross i Molotow, który oświadczył, że Związek Radziecki będzie głosował wyłącznie za wnioskiem, który będzie wniósł zarówno ujawnienie liczebności wojsk, jak i stanu uzbrojenia. Delegat Wielkiej Brytanii zgłosił wniosek łączący poprawkę radziecką i brytyjską, z tym dodatkiem, by komisja nadzorcza, weryfikując dane, przedstawione

Radzie Bezpieczeństwa, powołana miała być w ramach Rady Bezpieczeństwa, lecz nie można by stosować prawa weta w czasie jej obrad. Przeciwno tej części wypowiedział się delegat radziecki minister Molotow, który zwrócił uwagę, że wniosek został sformułowany zbyt późno i stanowi właściwie rewizję Karty Narodów Zjednoczonych. Shaweross projektuje — powiedział minister Molotow — by system kontroli był ustanowiony w ramach Rady Bezpieczeństwa, której stali członkowie wyposażeni są w prawo weta, zagwarantowane przez Kartę, a równocześnie mówi, że w tym wypadku prawo weta nie może być zastosowane. Gdyby przyjęto wniosek w brzmieniu brytyjskim, podważono by zasadę jedynowładości wielkich mocarstw, na którą tak wielki nacisk kładzie Karta Narodów Zjednoczonych. Podkreślając, że sprawa ujawnienia liczebności wojsk i stanu uzbrojenia jest szczególnie pilna, minister zaproponował, by powierzyć podkomisji opracowanie jej zgodnie z zasadami Karty.

Przewodniczący Zgromadzenia poddaje wniosek pod głosowanie. Wypowiedział on przekonanie, że w ciągu 24 godzin uda się ostatecznie sformułować wniosek w sprawie rozbrojenia, co będzie ogromnym krokiem naprzód na drodze utrwalenia pokoju.

Po posiedzeniu Shaweross przeszedł do Molotowa i obaj ministrowie rozmawiali dłuższą chwilę w przyjaznej atmosferze.

LONDYN (BBC, obsł. wł.) — Przedstawiciele Wielkiej Brytanii, ZSRR i Stanów Zjednoczonych na Ogólne Zgromadzenie

Skarga grecka w Radzie Bezpieczeństwa

LONDYN (BBC, obsł. wł.) — Rada Bezpieczeństwa na wczorajszym posiedzeniu rozpatrywała interpelację, rządu greckiego o zbadanie działalności grup partyzanckich na granicy grecko-jugosłowiańskiej i grecko-bułgarskiej. Premier grecki Tsaldaris,

tym, aby wszyscy członkowie ONZ zaprzestali eksportu artykułów żywnościowych do Hiszpanii, dopóki nie przekonają się, że te artykuły żywnościowe nie są niezbędne dla ludności hiszpańskiej.“

Tyle wniosek komisji politycznej ONZ. Można żywić przekonanie, że następane koleje tego wniosku, a mianowicie przyjęcie go przez Zgromadzenie Ogólne ONZ będzie tylko ostatecznym formalnym postawieniem całej sprawy na płaszczyźnie realnej.

Zerwanie stosunków dyplomatycznych z rządem generała Franco to nie innego, jak izolowanie Hiszpanii od wszelkiego życia politycznego, nadmiar tego zalecenie zaprzestania dowożenia artykułów żywnościowych, to już jest stwarzanie sytuacji, wobec której pozycja generała Franco stanie się zupełnie niemożliwa do utrzymania. Przyjęcie więc przez Komisję Polityczną ONZ tego rodzaju postanowienia można określić za premierem Girałem tylko jednym mianem: „Jest to wielki krok naprzód na drodze do wolności narodu hiszpańskiego“.

Teraz chodzi już tylko o jedną rzecz. O to, by szczerze wprowadzić w życie to, co zaleca Narodom Zjednoczonym rezolucja komisji politycznej.

który przybył do Nowego Jorku zażąda prawdopodobnie aby ONZ delegowała na miejsce specjalną komisję w celu zbadania czy Jugosławia, Albania i Bułgaria udziela pomocy partyzantom greckim w ich walce z rządem. Przedstawiciele Albanii i Bułgarii wnieśli prośbę do Rady Bezpieczeństwa o wzięcie udziału w posiedzeniu celem udzielenia odpowiedzi na zarzuty rządu greckiego.

Na wczorajszym posiedzeniu Rada Bezpieczeństwa rozważała również podanie Syjamu o przyjęcie na członka ONZ.

NOWY JORK (PAP) — Wtorkowe posiedzenie Rady Bezpieczeństwa poświęcono omówieniu skargi greckiej przeciwko państwom sąsiadującym od północy, które rzekomo udzielają pomocy powstańcom greckim.

Całe posiedzenie poświęcone było sprawie proceduralnej oraz kwestii udziału państw, przeciwko którym wniesiono skargę, w posiedzeniach Rady Bezpieczeństwa. W rezultacie przyjęto wniosek przedstawiciela Holandii, który zaproponował, by przedstawiciele Grecji i Jugosławii brali udział w posiedzeniach, jako członkowie ONZ, zainteresowani bezpośrednio tą sprawą, jednak bez prawa głosu, natomiast przedstawiciel Bułgarii i Albanii będą jedynie wezwani do złożenia oświadczeń.

Polska w międzynarodowej komisji wolnego portu Triestu
LONDYN (BBC, obsł. wł.) — Na wtorkowym posiedzeniu Ra-

ONZ uzgodnili, aby program rozbrojenia, powszechnego uczynić szerszym, tak, by objął on wszystkie dotychczasowe propozycje, dotyczące tego zagadnienia. — ONZ winna niezwłocznie podjąć kroki celem zredukowania zbrojeń, zakazania posługiwania się bombą atomową i wycofania wojsk z obcych terenów oraz powołania międzynarodowej komisji kontroli zbrojeń. Rządy wszystkich państw, wchodzących w skład ONZ, winny w ciągu roku 1947 złożyć za pośrednictwem Rady Bezpieczeństwa szczegółowe sprawozdania dotyczące realizacji postulatów powszechnego rozbrojenia, zaleconych programem.

W dniu wczorajszym Ogólne Zgromadzenie ONZ przekazało komisji rozbrojeniowej wniosek sir Hartleya Shawerossa, proponujący powołanie międzynarodowej komisji weryfikacyjnej, celem sprawdzenia danych, dotyczących zbrojeń, przedstawionych przez poszczególne państwa, w sposób nie podlegający

ograniczeniom z tytułu prawa weta. Minister Wyszyński oświadczył, że zgadza się z tym wnioskiem, o ile podane będą liczby, dotyczące zbrojeń. Sir Shaweross odpowiedział, że Wielka Brytania ujawni te liczby wtedy, kiedy utworzony zostanie skuteczny system weryfikacyjny. Minister Molotow zaproponował aby wniosek brytyjski Ogólne Zgromadzenie przekazało komisji rozbrojeniowej do szczegółowego rozważenia. Zgromadzona publicznie z niepokojem przysłuchująca się żywej wymianie zdań radzieckich i brytyjskich mężów stanu powitała zgodę na propozycję ministra Molotowa oklaskami. Przewodniczący Ogólnego Zgromadzenia ONZ Spaak oświadczył, że w świetle brytyjsko-radzieckiego porozumienia rozbrojenie powszechne powinno być wprowadzone na drogę do realizacji w ciągu 24 godzin.

Ogólne Zgromadzenie ONZ zebrało się na kolejne swoje posiedzenie wczoraj wieczorem o godzinie 21-ej.

Zażłoszono 5 list wyborczych państwowych

WARSZAWA (AZ) — Wczoraj w przepisowym terminie zgłoszono na ręce generalnego komisarza wyherczono 5 państwowych list kandydatów: Bloku Stronnictw Demokratycznych, Polskiego Stronnictwa Ludowego, PSL Nowo Wyzwolenia, Stronnictwa Pracy oraz rzemieślników, kupców i inicjatywy prywatnej. Na pierwszym miejscu listy Bloku znajduje się Prezydent KRN

Bolesław Bierut, następnie premier Osóbka-Morawski, marszałek Zymierski, wicepremier Górnika, wiceprezydent K. R. N. Szwalbe, Parancowski, wiceprezydent KRN Barcikowski, minister Cyrankiewicz i minister Miła. Na pierwszym miejscu listy PSL figuruje wicepremier Mikulajczyk, na liście PSL Nowo Wyzwolenie wiceminister Drzewicki, wiceminister Bek i Bertold. Na liście Stronnictwa Pracy figuruje wiceminister Widy-Wirski i ks. Michejda.

Skup zboża dla aprowizacji

WARSZAWA (AZ) — Fundusz Aproprowizacyjny przystąpił w bieżącym miesiącu do masowego skupu zboża niezbędnego dla aprowizacji reglamentowej. Jest to pierwsza na większą skalę podjęta akcja skupu zboża dla Państwa od czasu zniesienia obowiązkowych świadczeń rzeczowych. Wczoraj skierowano na teren Śląska pierwszy pociąg składający się z 40-tu wagonów z 600 tonami zboża.

Śmierć za śmierć

WARSZAWA (PAP) — Dnia 10 b. m. sąd ogłosił wyrok w sprawie 12 oskarżonych w procesie sztabu komendy głównej NSZ. W wyniku rozprawy skazał: osk. osk. Poboche, Abakanowicza, Wolframa, Świszcza, Salskiego i Koecma na karę śmierci, utratę praw publicznych i obywatelskich i konfiskatę mienia.

Osk. Goernego skazano na 8 lat więzienia, utratę praw publicznych i obywatelskich na przeciąg lat 3, oskarżonych Ślawika i Łosowskiego — na 10 lat więzienia, utratę praw publicznych i obywatelskich na przeciąg lat 5, osk. Miodońskiego — na 10 lat więzienia, utratę praw publicznych i obywatelskich na przeciąg 2 lat, osk. Mięso — na 7 lat więzienia, utratę praw publicznych i obywatelskich na przeciąg lat 3, osk. Broniewską

na 8 lat więzienia i utratę praw na przeciąg lat 2.

Oskarżonym przysługuje prawo odwołania się do Najwyższego Sądu Wojskowego, jak również do łaski Prezydenta KRN.

*

WARSZAWA (PAP) — 10 grudnia Wojskowy Sąd Rejonowy w Warszawie ogłosił wyrok w sprawie działaczy nielegalnej organizacji p. n. „Narodowy Związek Wojskowy“. Mocą wyroku Michał Galej — zastępca komendanta obszaru Nr 13, Florian Lewicki — komendant okręgu białostockiego, Mikołaj Kuroczkin, szef „pogotowia akcji specjalnej“ na okręg śląski oraz dalsi oskarżeni: Adam Kotowski i Jan Zajkowski skazani zostali na karę śmierci. Osk. Urszuli Pogorzelskiej sąd wymierzył karę 4 lat więzienia.

